N°. 2146. 1854.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Burea dezer COURANT.

MAANDAG, 15 MEI.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 13 Mei.

Er is iets verrassends in de *stoute wending*, het woord is bij de »vrienden" geliefkoosd, die men vrij plotseling geven wil aan de *armenwet*. Het bondgenootschap van den heer de Kempenaer met den heer Groen c. s. ten deze beteekent iets. Zou daarbij, behalve aan een toekomstige portefeuille, ook nog gedacht zijn aan de naderende verkiezingen? Wij stellen de vraag zonder haar te beantwoorden. Zeer zeker is het, niet slechts dat de heer de Kempenaer een bekeerling is van zeer versche dagteekening, maar evenzeer dat de »vrienden" met een sprong er toe zijn gekomen om de wet, die zij goedkeurden of althans waarvoor zij goede neigingen aan den dag legden, nu plotseling te veroordeelen om daarvoor een geheel nieuw systeem aan te bevelen. Dat noemen wij eene stoute wending. Waaraan haar toe te schrijven? Niet alleen aan gebrek aan doorzigt, ofschoon ook wel eenigzins.

De organen der »vrienden" zijn zeer omzigtig in het uiten hunner meening over wetsontwerpen, waarmee hun partijbelang kan gemengd zijn. Maar zoo behoedzaam zijn zij niet steeds geweest, of zij hebben herhaaldelijk blijken van goedkeuring geschonken aan wetsvoorstellen, die zij later, nadat zij door andere bladen of schriften waren toegelicht, moesten afkeuren. Men herinnere zich de geschiedenis der bisschopswet. Deze armenwet is er een ander voorbeeld van. Maar thans bepaalt men zich niet bij afkeuring. thans komt men met vorderingen voor den dag, die de strekking hebben, al ontkent men zulks, om *table rase* te maken. Wij ontveinzen 't niet, dat die plotselings opgekomen ijver ons eenigzins verdacht voorkomt, en bij ons 't vermoeden wekt of soms hier nog iets anders dan armenliefde, namelijk partijbelang, in het spel mogt zijn. Er is voorleden jaar, met het oog op de verkiezingen, die weer nabij zijn, zoo veel gezegd en gedaan om de »kerkelijken" te vleijen, dat niemand regt heeft om 't ons euvel te nemen, zoo het denkbeeld bij ons opkomt, dat op dit oogenblik welligt op nieuw door de »vrienden" van de *April-beweging* een lokaas aan de kerkelijken wordt toegeworpen. In allen gevalle achten wij het noodig, dat men bij den loop der diskussie, wanneer de amendementen aan de beurt zijn, met groote omzigtigheid te werk ga; want beter ware het de armenwet te laten vallen, dan haar bij verrassing zoogenaamd te verbeteren in eene rigting, waarvan de gansche strekking niet zou zijn te overzien.

De heer Groen van Prinsterer, die in de zitting van gisteren het eerst sprak, begint met de zedige verklaring, dat hij zich gevleid had dit ontwerp te kunnen aannemen, maar ten gevolge der gevoerde diskussiën er toe gebragt zal worden om ze te verwerpen. Hij erkent zich illusziën te hebben gemaakt. Maar die illusziën zijn gevallen zoo door de toelichting des ministers van Binnenlandsche Zaken, als door de *welsprekende rede* van den onverwachten bondgenoot en kandidaat-minister de Kempenaer. Niet slechts de memorie van beantwoording des heeren van [illegible], maar vooral ook zijne ongeneigdheid, om de onderwijs-quæstie in den verlangden zin te beëindigen, zal voor de »vrienden," die reeds menige illusie hebben zien vallen, over de armenwet licht hebben geworpen. De quæstie van het onderwijs zal niet nagelaten hebben veel tot de overtuiging bij te dragen, dat in de *armenwet* niet eenige afwijkingen van een goed beginsel voorkomen, maar een verderfelijk systeem gevonden en georganizeerd wordt. Maar dan is daarin voor ons eene reden te meer tot verbazing, als wij den heer de Kempenaer als standaarddrager van het kamp der Groenen zien vooruitgaan. De heer Groen protesteert dat hij geen *table rase* wil. Intusschen, het protest is blijkbaar in strijd met de vordering, waarmeê hij met zijne vrienden onverhoeds optreedt. Als de Kamer besluit toe te geven aan 'tgeen door de »vrienden" gewild wordt, wat blijft er dan over van den toestand, die thans is, en dien men zegt te willen eerbiedigen? Hij wil uit de wet hebben geweerd elke kiem van 't geen men zal goedvinden, te regt of te onregt, voor wettelijke liefdadigheid uit te krijten; en toch zegt hij dat hij niet onmiddellijk elke Staatsbedeeling wil doen ophouden. Men moet daarbij nog opmerken, dat hetgeen de heer Groen Staatsbedeeling noemt, vooral slechts gemeentebedeeling is.

Wat nu het subsidie-stelsel betreft, waartegen men zoo hard strijd voert, het is een utopie in den toestand van Nederland, dat, zij het ook trapsgewijs, te willen afschaffen. Men moge de poging daartoe kleuren, gelijk men zal goedvinden, zij is onmogelijk te verwezenlijken en heeft daarom geen ander dan een revolutionair karakter. Wij stemmen volkomen in met al het goede dat de spreker van de *Kerkelijke* en *partikuliere* liefdadigheid aanvoert, en teregt verdedigt hij hare vrijheid. Maar al te absoluut veroordeelen zijne beschouwingen hetgeen van wege den Staat kan en, in sommige gevallen, moet worden gedaan. Er is een beginsel, *nood breekt wet*, dat zoodra er sprake is van armverzorging, nooit mag worden uit het oog verloren. En toch, dit is in deze diskussie geschied door al de »vrienden," die zonder op onzen specialen toestand te letten, naar absolute theoriën te werk gaan. Dit is gevaarlijk, vooral in deze materie. En zoo het er ooit toe komen mogt om deze absolute theoriën in ons land tot stand te brengen, dan aarzelen wij niet te voorspellen, dat daaruit menige volksberoering en menige revolutionaire beweging zal voortspruiten. Het oogenblik is overigens uitmuntend gekozen, om zulke vervaarlijke en radikale revolutie in de armenbedeeling op touw te zetten. Men opent bij de bestaande Europeesche verwikkelingen, middelerwijl wij het kanon in de verte hooren bulderen, eene maar al te vruchtbare gelegenheid tot binnenlandsche tweespalt onder de behoeftige en meest beweegbare volksklasse. Zulks kan doen beseffen, aan wie 't nog niet heeft begrepen, door hoeveel politiek inzigt de »vrienden" zich onderscheiden, die zich niet [illegible] jaar gelijk voorleden jaar, de toekomst van het land te wagen aan eene parlementaire *manœuvre*, natuurlijk onder voorwendsel van voor *Nederland* en *Oranje* te strijden, die men beiden ten gronde rigt. De heer Groen maakt zich aan schromelijke overdrijving schuldig, naar het voorbeeld van den heer de Kempenaer, die gewoon is te schilderen en te kleuren, niet te redeneeren. Hij beweert dat de wetsvoordragt eene Staatsarmenzorg organizeert, die de kerkelijke en bijzondere liefdadigheid zal dooden. Het is louter spel der verbeelding; juist het omgekeerde is waar. Als men de kerk en de bijzonderlijke liefdadigheid werkelijk geheel en al vrij laat en aanmoedigt in plaats van ze te bemoeijelijken, dan zal daardoor van zelfs langzamerhand de Staatsarmenzorg worden gedood. De heer Groen met eene andere meening te uiten, miskent de nationale geaardheid te gelijk met de kracht der christelijke liefde. Hij besluit met een drietal aanmerkingen. 1°. Acht hij bloot wetenschappelijke beschouwing onvoldoende. Ondertusschen zijn al zijne aangevoerde bedenkingen slechts geweest wetenschappelijke theoriën, waarbij de praktijk geheel uit het oog is verloren. 2°. Hij voorspelt dat de liberalen de wet zullen aannemen, om met de Regering een loopje te nemen over hare tegenovergestelde rigting, eene voorspelling, die slechts gedaan is met het doel, om eenige stemmen aan de Regering te ontnemen; 3°. noodigt hij de Regering uit, dat zij-zelve de wet in den zin van den spreker zal wijzigen, na lang en breed te hebben aangetoond, dat de Regering een ander stelsel dan het zijne is toegedaan en alzoo de wet niet in zijnen zin veranderen kan. Wij gelooven niet dat de heer Groen door zijne redevoering veel zal hebben bijgedragen om het tot stand brengen van eene armenwet mogelijk te maken.

Na den heer Groen sprak de heer Thorbecke. De rede van den laatsten doet die des eersten nog ongunstiger uitkomen. Men kent het absolute van het systeem des heeren Thorbecke. Hij laat dat niet los; maar hij heeft in zijne rede menig scherp punt verzacht. Wij kunnen niet ontkennen, »dat het systeem, zoo plotseling door de »vrienden" omhelsd, in de praktijk veel absoluter schijnt dan dat van den heer Thorbecke. Er is bij de nieuwe wending blijkbaar niet gedacht dan aan partij-belang. Wij kunnen omtrent de redevoering van den heer Thorbecke kort zijn. Zijn systeem en zijne denkbeelden zijn bekend. Wij hebben die herhaaldelijk en uitvoerig in de *Tijd* besproken. Hij heeft daarvoor niets nieuws aangevoerd in de zitting van gisteren. Alleen moeten wij opmerken dat hij onmagtig om zijn systeem in zijn ganschen omvang te verdedigen, desniettemin vrij gelukkig is geweest in de bestrijding van het nieuw en bij overijling opgeworpen systeem der »vrienden," dat noch in beginsel, noch in de praktijk absoluut, gelijk het is voorgesteld, aannemelijk is. De heer Thorbecke bestrijdt in de wet het beginsel, om de armenzorg aan de kerkgenootschappen en de bijzondere liefdadigheid over te laten. In de tweede plaats vindt hij in de wet gebrek aan toezigt over de kerkelijke en partikuliere liefdadigheid, welk toezigt alleen in staat zou zijn om zamenwerking te veroorzaken. En ten derde mist hij het door hem onmisbaar geacht toezigt van den Staat op het beheer van de armen-administratie. Wij achten 't overbodig thans in eenige ontwikkeling en wederlegging te treden omtrent die drie quæstiën. Het gevaar dreigt thans niet meer van die zijde, maar van de tegenovergestelde, die in het omgekeerd absolute uiterste valt. Wij eindigen met te bemerken, dat de spreker zich, zoo immer, thans bij al de zich ophoopende moeijelijkheden, meer dan ooit genegid betoont tot groote toegevendheid.

Vervolgens wordt de wet nog bestreden door de heeren Sloet tot Oldhuis, van der Brugghen en van Lijnden; en verdedigd door de heeren Schimmelpenninck van der Oije, van Akerlaken, Rochussen, Wintgens, Sleeswijk Veening, en worden nog eenige ophelderingen gegeven door de heeren van der Veen, Ten Cate, Mackaij, Thorbecke en van Heiden Reinestein. Wij hebben daaromtrent niets bijzonders aan te merken, dan dat de bedenking van den heer Schimmelpenninck allezins gegrond wordt, wanneer hij wanhoopt, dat ooit eene wet op het armwezen [illegible] heid van [illegible] beginselen. [illegible]

Men leest in de *Emancipation:*

»De Russiesch-gezinde dagbladen van alle landen betuigen eene groote verwondering ziende dat het katholiek episkopaat en de geestelijkheid der verschillende christelijke gezindten, belang stellen in de zegepraal der Turken en hunne bondgenooten. Naar de dagbladen zou de zedelijke steun, door de opvolgers van de helden der kruistogten, den Sultan tegen de Czaar verleend, ja door Rome zelf, een wraakroepende schanddaad zijn. Zij wenden en keeren dat thema naar alle zijden, zoowel om het fanatismus der Grieken aan te vuren, als om het geweten van eenige angstvallige Christenen te beroeren. De inhoud der Petersburgsche en Moskovische bladen, almede hunner partijgenooten in de steden van Europa, bewijst ons dat zij dat aantijgend argument als van grooten invloed op de algemeene opinie beschouwen. Volgen wij hen van nabij op dat terrein....

»'t Is niet meer te Konstantinopel, te Mecka, te Ispahan, te Kaïro, te Algiers of in Marokko dat de vijand der opvolgers van Paus Urbanus en der Koningen Richard en Fillips-Augustus heerscht. Het is te St.-Petersburg dat hij zetelt; 't is in het middelpunt der wereld, aan de oevers van den Bosphorus, dat hij de grondvesten eener algemeene overheersching wil leggen . . . .

»Toen de oude Turken de verbonden Christenen tegen zich in het harnas joegen, dacht de heerschende staatkunde de niet aan het te Konstantinopel veracht Grieksch denkbeeld, dat nauwelijks in Rusland zich gevestigd had. Alleen de Paus bestreed dat denkbeeld op kerkelijk gebied. Men vermoedde nergens, zelfs niet te Rome, dat het *chisma* eenmaal zou steunen op een millioen bajonnetten om zijne ijverzuchtige overheersching in de plaats van het overwonnen Islamismus te stellen.

»Intusschen schijnt dat denkbeeld zich te willen vervullen, althans het behoort tot de mogelijke dingen. De heerschzuchtige politiek welke het testament van Peter voorschreef, berekende dat godsdienstige dweepzucht de stoffelijke magt des Czaars zou verdubbelen. Ook verzuimde het Moskovische gouvernement, sedert vijf en twintig jaren, geene gelegenheid om het Tartaarsche fanatismus in gansch Rusland aan te kweeken en aan te hitsen. De opvolgers van Peter I hielden niet op in hunne taal en daden Grieken te zijn, een strenge orthodoxie in acht nemende, terwijl zij tevens met de ongeloovigen

van Parijs en Berlijn gemeene zaak maakten. Misschien begrepen zij dat de verzwakking der godsdienst in het Westen de oogmerken van Rusland zou dienen, mits dat rijk zorgvuldig in zijnen boezem de maatschappelijke magt behield, welke het bestaan eener officieele eeredienst schenkt.

»Het doel der Moskovische heerschers is gefaald. Zij hebben de bevolkingen voor een godsdienstijver ontvlamd, die haar van niets anders doet droomen dan van overwinningen en van haar met even veel vuur tegen de Latijnen als Ottomannen zal keeren. Wij hebben Russische dagbladen en tijdschriften voor ons, waarin de Franschen en Engelschen als baatzuchtige renegaten, lieden zonder geloof of eer worden voorgesteld, die den Turk te hulp snellen met het doel om de magt van den Sultan tot aan de poorten van Moskou uit te breiden, en om vervolgens zich de zeeprovincien der twee rijken toe te eigenen. In een der schriften, te Kiew gedrukt, stelt men als een *fait accompli* voor de onderteekening van een Engelsch-Turksch traktaat, waarbij de Sultan zich verbindt het godsdienstig en politiek hellenismus in al de Russische provincien te vernietigen, welke onder zijn gezag mogten komen.

»Het Grieksche *chisma*, meer dan ooit onverdraagzaam geworden, en een bereids verpletterend monopolie in de gansche uitgestrektheid van het Moskovische rijk bezittende, dreigt de Katholieken en de verschillende christelijke sekten met een blijkbaar naderend gevaar.

»De jaarboeken der wereld leeren ons dat zij nooit dieper geschokt werd, dan wanneer een godsdienstig denkbeeld tot fanatismus opgevoerd, een steun zocht, om zich uit te breiden en zich alom geldend te maken, in de legers van een bekwamen overweldiger. Een levendig geloof behaalt spoediger de overwinning dan het beste oorlogstuig. Het is de bron van twee groote krijgsdeugden: het doet volharden in gevaarlijke ondernemingen en boezemt die zedelijke kracht in, welke de moeijelijkheden er van overwint. Wij, hoewel het ook den moed opwekt, wij veronachtzamen het uit het oogpunt, dat dapperheid, aan het menschengeslacht eigen is en door de eer kan worden aangevuurd, als de godsdienstige drijfveer gemist wordt.

»Wat ons alzoo treft van de plegtige gesteldheid waarin Europa zich bevindt, wat, naar onze meening, het gedrag van het Fransch Episkopaat door Rome goedgekeurd, verklaart en regtvaardigt, en dat van de Engelsche geestelijkheid, is het onregtvaardig overwigt, dat de Russische magt aan de Grieksche Kerk in het Oosten verzekert, 't is een millioen moedige gedisciplineerde soldaten, door een despoot ten dienste van een tyrannische eeredienst gesteld. Ziedaar een nieuw groot feit, dat Europa in acht moet nemen, en waarvan de mogelijke gevolgen waarschijnlijk de standvastige houding der katholieke herders hebben voorgeschreven.

»Onder het tegenwoordig bestuur is de toekomst der Christenen in het Oosten verzekerd. Men verkondigt, men brengt er de godsdienstvrijheid in praktijk; voornamelijk hebben de Katholieken er sedert dertig jaren, vele voorregten verkregen. Niet langer meer vrijzinnige wetten zullen er afgekondigd worden; niemand twijfelt dat de politieke en maatschappelijke toestand der Christenen er verbeterd zal worden, te meer wanneer de bondgenooten, door wezentlijke diensten, het regt zullen verkregen hebben, om van den Sultan de vervulling zijner beloften te eischen. Komt de Sultan overwinnend uit den worstelstrijd, dan wordt zijn gezag in zijn uitgestrekt rijk bevestigd, en zal er meer regtstreeks en regtvaardiger worden uitgeoefend, terwijl de regtmatige klagten, welke zich van tijd tot tijd nog tegen de pachas verheffen, zullen ophouden. Ziedaar het verschiet den Katholieken en hunne bondgenooten duidelijk aangetoond.

»Maar stellen wij, integendeel, dat de oogmerken van den Czaar vervuld worden. De popen zullen alsdan onder de kozakken vermengd, Konstantinopel binnenstormen, en een dubbele slavernij zal op de verpletterde bevolkingen drukken. Zelfs wanneer de Czaar den stoffelijken invloed der Kerk zou willen matigen, waarvan hij tevens het hoofd en het werktuig is, zelfs wanneer hij genegen mogt zijn haar het monopolie niet te verleenen, zijn tegenstand zou zwichten, bij de eerste opgewondenheid wraakgierige overwinnaars en hij zou gedwongen zijn door de wet de eischen te bevredigen van een door hem aangevuurd fanatismus.

»Ziedaar de ware gesteldheid uit een godsdienstig oogpunt beschouwd. Wij zien er in de volkomene regtvaardiging van de door de Westersche geestelijkheid aangenomene houding, eene houding, naar onze meening, zoo natuurlijk, dat wij niet als opregt kunnen beschouwen de door de Russische dagbladen betoonde verbazing, welke zij bij de lezing der bisschoppelijke mandementen aan den dag gelegd hebben.''

Men schrijft ons uit Delft:

»Naauwelijks was de treurige mare des overlijdens van onzen dierbaren pater Wennekers bekend, of eene algemeene droefheid beving de gemeente; dagelijks stroomden velen kerkwaarts om het geschokte hart voor 's Heeren troon lucht te geven, en daar voor de rust des dierbaren overledenen te bidden. Men zag er des avonds aan den voet des Altaars zijn bedrukte medebroeders de overige Wel-Eerw. paters der statie, neergeknield, en in plegtige ziel-vigelien gezamenlijk den God van barmhartigheid aanroepen. Drie achtereenvolgende avonden was de kerk dan ook vol. En toch, ondanks dezen toevloed, waaronder ook andersgezinden, welk een eerbiedwaardige stilte in dit in rouw gehuld, en door gewijde kaarsen verlicht heiligdom! — Den derden avond werd de lijkkist in de kerk gebragt, en na de metten voor allen geopend, opdat de geestelijke kinderen het gelaat van den gestorven beminden vader nog eens zouden kunnen zien! Vrijdag 's morgens (den 5) had de solemneele rouwdienst plaats; dezelve werd verrigt door den Wel Eerw. heer J. F. van Brussel, pastoor van de St.-Hypolituskerk alhier, geassisteerd door eene achtbare priesterschaar. Na de H. Mis geschiedde in de volgende orde de plegtige optogt, naar het buiten de stad gelegen kerkhof: vooraf gingen de weeskinderen, wier lot den overledene immer zoo naauw aan het harte lag; dezen werden gevolgd door de leden van het met roem bekend muziekkoor, hierop volgden de kollektanten der kerk, terwijl in rouwgewaad een tal misdienaars en grafbidders den trein sloten. Nu verscheen de lijkkoets, die het dierbaar overschot van den geliefden herder wegvoerde. Zij was door eene waardige eskorte omgeven, namelijk door het kerk- en armbestuur, en de hoofden der Conferentie van den H. Vincentius a Paulo; hierop volgden de lijkkoetsen des Wel-Eerw. in dienst zijnde pastoors en assistenten, vervolgens die der andere geestelijken, en eindelijk die der notabelen der gemeente.

»Op het kerkhof werden die kerkelijke plegtigheden verrigt, die zoo zieltreffend zijn, maar vooral bij het graf van den afgestorvenen priester. Geen wonder dus, dat, toen dezelve onderbroken werden door eene korte, doch hartelijke toespraak, welke pastoor J. F. van Brussel tot de zamengevloeide schare hield, allen diep getroffen waren. De ontelbare toeschouwers toonden hoe hoog in de algemeene achting de waardige man Gods stond. Niemand toch, van welke denkwijze, rang of stand was er, die geene teekenen van belangstelling in den overledenen toonde.''

Z. M. heeft aan jhr. J. C. Gevers, vergunning verleend tot het aannemen en dragen der versierselen van ridder grootkruis der orde van de Poolster; en aan J. A. Alberdingk Thijm, te Amsterdam, tot het aannemen van de onderscheidingsteekenen der ridderorde van St. Gregorius den Groote, civile klasse, hem door Z. H. den Paus geschonken.

Z. M. heeft tot schoolopziener in het zevende schooldistrict van Friesland, ter vervanging van den heer Mr. J. H. Beucker Andreæ, benoemd den heer Mr. J. I. Schotborgh Simon; aan J. C. Punt, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als burgemeester der gemeente Willemstad, en den officier van gezondheid der 1ste J. F. Lippe, een pensioen verleend van negen honderd gulden.

De minister van Binnenlandsche Zaken heeft bekend gemaakt, dat de verzending langs de Belgische lijnen van telegrafische berigten, welke naar Duitschland zijn bestemd, voortaan zal geschieden tegen *f* 2.40 boven den prijs voor het overbrengen langs de Duitsche lijnen vastgesteld. Het vroeger onder letter F bekend gemaakte tarief wordt mitsdien buiten werking gesteld.

In den namiddag van gisteren is Jacobus Althans, woonachtig in de Gieterstraat, door de wieken van den molen het Vriesche Wapen buiten de Willemspoort, van den omloop geslagen en levenloos naar het gasthuis gebragt.

's HERTOGENBOSCH, 11 Mei. Het Provinciaal Geregtshof in Noord-Brabant heeft heden in een zeer uitvoerig arrest den ambtenaar der belastingen, Rovers, laatstelijk te Maashees, ontslagen van alle regtsvervolging, wegens den manslag door hem in die gemeente gepleegd. Het hof heeft de zelfverdediging in deze ten volle aangenomen.

ARNHEM, 12 Mei. Heden voormiddag zijn deze stad gepasseerd 809 landverhuizers, welke met drie stoombooten den Rijn afkomende naar Rotterdam vertrokken, om zich van daar naar Noord Amerika in te schepen.

Heden is door de rivier voor deze stad gelegd de kabel, welke de telegrafische verbinding tusschen Arnhem en het buitenland langs Nijmegen, 's Bosch en Breda naar Antwerpen zal daarstellen, zoodat de gemeenschap met Belgie, Frankrijk, enz., daardoor nog verbeterd wordt.

(*Arnh. Ct.*)

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Vrijdag 12 Mei.

In deze zitting zijn de algemeene beraadslagingen over het wets-ontwerp tot regeling van het armbestuur voortgezet. Heden hebben het woord gevoerd de heeren Groen van Prinsterer, Thorbecke, Sloet tot Oldhuis, Schimmelpenninck van der Oije, van der Brugghen, van Akerlaken, Rochussen, Wintgens, Sleeswijk Vening, van Lynden, van der Veen, Blaupot ten Cate en van Heiden Reinestein. Op morgen zullen die beraadslagingen worden voortgezet.

Zitting van Zaturdag 13 Mei.

In deze zitting is ingekomen eene missive van den heer Groen van Prinsterer, ten geleide van een voorstel van wet tot wijziging van de bestaande verordeningen tot oprigting van bijzondere scholen; welk voorstel vergezeld gaat van eene memorie van toelichting. Drukken, ronddeelen en verzenden aan de afdeeling.

De beraadslagingen worden voortgezet van de Armenwet.

De heer Sanders is de eerste spreker van den dag.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 12 Mei. Het rapport van den vice-admiraal Hamelin aangaande het bombardement van Odessa, vermeldt niets, 't geen niet reeds bekend was. Het is een duidelijk en geregeld verslag en munt vooral uit door kalmte en gematigdheid. De admiraal noemt het militaire feit te regt eene kleine tuchtiging. Het blijkt ook dat de fregatten die aan het beschieten hebben deel genomen, zeer weinig schade leden.

— Men blijft nog altijd spreken van voordeelen door de Turken in de Dobrutscha behaald, maar zonder iets met zekerheid op te geven. De eskaders der Zwarte Zee, ofschoon zij zich in het gezigt van Sebastopol vertoond hebben, zijn niet voornemens die plaats aan te tasten.

— Volgens berigten uit Griekenland door den *Moniteur* medegedeeld, moet de opstand geheel in roof en moord ontaard zijn en zag men te gemoet, dat hij weldra voor de wapenen der Turken zou zwichten.

— Wegens de ongezondheid van het land, zullen de geallieerde troepen Galipoli verlaten en zich te Konstantinopel en omstreken kamperen.

— Marseille, 13 Mei. De voorhoede van 1000 man is van Toulon naar Griekenland vertrokken. Het 6de regement kurassiers is begonnen zich te Marseille in te schepen.

ENGELAND.

LONDEN, 12 Mei. Men leest in de *Sun*: Wij hebben rede om te gelooven dat graaf Elgin belast is met eene bijzondere zending bij het gouvernement der Vereenigde Staten, en dat die zending in betrekking staat tot de quæstien uit den tegenwoordigen oorlog ontspruitende. Het is uit dien hoofde dat de graaf naar Canada terugkeerende, over Washington zal gaan.

— Men meldt uit Hamburg: de Fransche vloot, tien zeilen sterk, gekommandeerd door den vice-admiraal Parceval Deschênes, is voor Fredrichstad gekomen, een sterkte op de grenzen van Jutland aan den ingang van het kattegat; een Deensch linieschip vergezelde de Fransche vloot.

— De *Times* deelt de volgende telegrafische dépêche uit Weenen mede, gedagteekend 10 dezer:

»Volgens tijdingen uit Petersburg van 3 Mei, zal er een kamp te Kaminietz, in Podolie, in de nabijheid der grenzen van Gallicie opgerigt worden, en aanmerkelijke strijdkrachten zullen er aan de boorden van den Dniester geconcentreerd worden.

»Men verzekert uit eene goede bron, dat de Oostenrijksche gezant te Athene aan de Grieksche regering heeft verklaard, dat zoo zij zich buiten magte gevoelt om de orde te handhaven, Oostenrijk alsdan besloten heeft zulks te doen.

»Men deelt als zeker mede, dat de geallieerde vloot voor het oogenblik er van heeft afgezien, om een aanval op Sebastopol te ondernemen. De fregatten zijn digt bij de haven genaderd en hebben eenige bommen geworpen, die onbeantwoord gebleven zijn.

— Met de *Arctic* zijn tijdingen ontvangen uit New-York tot 30 April. Het aantal passagiers aan boord van het verongelukte schip *Powhattan* was 340. Ook was er eene andere groote pakketboot vergaan. De lijken van een groot getal emigranten zijn op de kust van Abseornbeach geworpen. De *City of Glasgow*, reeds 61 dagen in zee met 500 passagiers, beschouwde men als verloren.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 12 Mei. Men heeft hier berigt ontvangen, dat de Oostenrijksche regering aan de Russische eene nota heeft gezonden, waarbij zij uitgenoodigd wordt de Donau-vorstendommen te ontruimen; wordende, naar men zegt, verklaard, dat ingeval van weigering de langere bezetting beschouwd zou worden als een casus-belli.

De *Pr. Corr.* zegt gemagtigd te zijn de geruchten tegen de spreken van eene ministeriele wijziging, inzonderheid die van de aftreding van den minister-president v. Manteuffel, en van het zamenstellen van een nieuw kabinet met den graaf Dohna als voorzitter.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 12 Mei. Belg. leen. 2½ pc. 49¼. 1 à 10, 1842 4½ pc. 89⅝; 1848, —; Spanje buitenl. 3 pc. 37$\frac{5}{16}$; Binnenl. 3 pc. 33$\frac{1}{16}$; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 6⅜.

PARIJS, 12 Mei. Fransche 3 pc. 66.45; 4½ pc. 93.10; Bank-Aktiën —; 3 pc. Spanje 34; id. 1 pct. 17¾; 4½ pc. Holland —; Met. 5 pCt. 78; Rom. Leening 1850 [illegible].

MADRID, 9 Mei. 3 pc. Schuld 33⅞; 1 pc. dito 17⅞.

LONDEN, 12 Mei. Consols 88; 3 pc. Spanje buitenl. —; 1 pc. dito 17⅞; Comité-Bewijzen —; Passive —; 5 pc.

Rusl. —; 4½ pc. dito 81; 4 pc. Holl. —; 2½ pc. id. 58; 5 pc. Sardinië —; Brazilië —; 4½ pc. Peru —; Gren. uitg. —; id. werk. —; 3 pc. Mexiko 24⅛; 4 pc. Portugal 36½; Ecuador —; Wissel op Amst 41.15½; Parijs —.—; Petersb. —.

WEENEN, 12 Mei. Met. 5 pc. 86½; id 4½ pc. 77; Bank-Aktien 1210; Wissel op Londen 13.21, Amst. —.—; Parijs 161, Goud 40¾; Zilver 36.

BERLIJN, 12 Mei. 3½ pc. Pruissische Staatschuld —; 4½ pc. Rusland 79; 5 pc. 93; Wissel op Londen 3/m. 6 Th. —; Parijs —; Amst. —; Ween. —; Petersb. 3/w. —.

HAMBURG, 12 Mei. Spanje 3 pc. 31¾; id. 1 pc. 17⅜; Rusl. 5 pc. 89; Wissel op Londen kort —.—; Amst. 35.80.

FRANKFORT, 12 Mei. Met. 5 pc. —; 3 pc. Spanje binnenl. 33½; id. 1 pc. $17\frac{9}{16}$; Wissel op Londen 3/m. —; Amsterdam —; Parijs —; Weenen —.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		12 MEI 4 u. gebl.	13 MEI 4 u.		gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	56¾	56⅞ à	$57\frac{5}{16}$	57
Dito Dito	3 »	67½	$67\frac{11}{16}$ »	$67\frac{15}{16}$	
Dito Dito	4 »	85⅛	85 »	85¼	85
Amortisatie	3½ »	84½	»		
Handel-Maatschappij	4½ »		»		
Haarlemmermeer	5 »		»		
O. I. Leening 1844	4 »		»		
Aand. Amst. Spoorweg	4½ »		»		
Dito Hollandsche dito			»		
Obligatiën	4½ »		»		
België, Certifikaten	2½ »		»		
Dito	4½ »		»		
Dito *Rothschild*	2½ »	46	46⅛ »		
Frankrijk, Certifikaten	3 »		»		
Rusl., bij *Hope en C°.*	5 »	97¼	97⅜ »	97⅝	97⅝
Dito A°. 1828—1829	5 »	96	97 »		
Inschr. op 't Grootboek	6 »		»		
Dito Certifikaten	6 »		»		
Certifikaten te Hamburg	5 »		»		
Negot. 1831 en 1833	5 »		»		
Negot. 1840	4 »	73½	74 »		
Dito *Stieglitz*	4 »	72¼	72½ »		
Dito Nieuwe	4 »		»		
Nieuwe Engelsche	4½ »	79⅛	79½ »		
Spanje, Nieuwe 3 pCt. thans	1 »	17⅞	17⅞ »	18	$17\frac{15}{16}$
Nieuwe	3 »	36¾	»		
Binnenlandsche	3 »	33⅛	$32\frac{9}{16}$ »	32¾	$32\frac{9}{16}$
Cert. Coup. Sp. Com.		3¾	3¼ »		
Amortisable Schuld			»		
Portugal, te Londen	3 »	32¾	32⅞ »	33	
Dito Uitgestelde			»		
Weener Bank	5 »		»		
Dito	4 »		»		
Metalliek 1816—1852	5 »	59⅝	$59\frac{9}{16}$ »	59¾	
Dito 1847	2½ »	30¼	30⅜ »	30⅝	
Dito 1851 en 1852	2½ »	30¼	30⅜ »	30⅝	
Dito 1849	5 »	74	75 »	75⅛	75
Dito Letter B	5 »	74	75 »	75⅛	75
Aand. *f* 500 bij *Rothsch.*			»		
Dito - 250 dito 1839			»		
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5 »		»		
Polen, Obligatiën	4 »	62½	63 »		
Aandeelen 1835		133	134 »		
Dito met Loting fl. 500			»		
Sardinië, te Londen	5 »		»		
Denemarken, dito	5 »		»		
Peru, dito	4½ »		»		
Grieken, te Londen	5 »		»		
Philadelphia, bij *Hope en C°.*	5 »		»		
Dito te Londen	6 »		»		
Dito Bank		$3\frac{5}{16}$	»		
Louisiana, te Londen	5 »		»		
Brazilië, te Londen 1824	5 »		»		
Dito 1843	5 »		»		
Granada, dito à £ 100	2½ »		»		
Dito Uitgestelde			»		
Ecuador		2½	»		
Mexiko, te Londen £ 100	3 »	$22\frac{9}{16}$	22½ »	$22\frac{11}{16}$	
Dito Onbepaalde	3 »	$22\frac{9}{16}$	22⅝ »	$22\frac{11}{16}$	
Venezuela, te Londen	3¾ »				
Dito Uitgestelde	1 »				

De markt verkeerde heden bij weinig affaire in eene willige stemming.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt., Prolongatie 3 pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m. *f* 55⅝	Livorno	2/m. *f* 37¾
[illegible]	zigt » $56\frac{5}{16}$	Napels	» » 80½
Bordeaux	2/m. » 55	Petersburg	» » 1.68
	½/m. » 55⅝	Weenen	6/w. » 25
Madrid	3/m. » 240	Augsburg	» » 35¼
Cadix	» » 240	Frankfort	» » 98⅛
Seville	» » 237	Hamburg	2/m. » 35
Bilbao	» » 238	»	zigt » 35¼
Lissabon	» » 40¾	Londen	2/m. » 11,55
Porto	» » 40¾	»	zigt » 11.65
Genua	2/m. » 45½	Rotterdam	» » ⅛

HANDELSBERIGTEN.

Per Overland-Mail.

Batavia, 27 *Maart*.

INVOER. Lijnwaden. Het meerendeel der houders van Hollandsche Lijnwaden zijn ten gevolge der koersverandering hooger gestemd doch kunnen niet tot afdoeningen geraken zoodat dan ook de volgende vraagprijzen als geheel nominaal moeten worden beschouwd, namentlijk à contant Ruw 5/4 *f* 4,80, 6/4 *f* 5, Gebleekt 5/4 *f* 5, 6/4 *f* 6; men zegt dat tot deze prijzen op tijd zoude zijn afgedaan, stellig weten wij echter dat 6/4 Ruwe à *f* 4,80 zijn losgelaten. Terwijl men hier hooger houdt gaan de prijzen op de kust lager en is dezer dagen eene transactie bekend geworden te Soerabaya van Maatschappij kwaliteit tot *f* 4,80 en *f* 5,70 op tijd voor 5/4 en 6/4 gebleekte Calicots; de gewilde tjap dezer laatste breedte bedong 20 cents hooger. Naar de breedere soorten Gebleekt en Ongebleekt is hoegenaamd geen vraag zoodat de prijzen daarvan geheel nominaal zijn. Engelsche Madapollams en Calicots zonder de minste vraag en met aanhoudende toevoeren Gebleekte en Ongebleekte Shirtings; naar de eerste soort vertoonde zich eenige meerdere vraag voor 45" doch ging daarin weinig om doordien de houders *f* 0,50 à *f* 1, hooger eischen, terwijl in gebleekte alleen in de zeer goed middelkwaliteiten iets afgaat echter tot prijzen die een schromelijk verlies moeten laten. Drills zonder de minste attentie, Amerikaansch en prima Engelsch fabrikaat worden te vergeefs à *f* 7, aangeboden. Cambrics meer gezocht doch kan men echter geene belangrijk hoogere prijs bedingen. Geruite Cambrics en Effen Witte Jaconets niet aan te bevelen. Gedamasseerd Neteldoek steeds even flaauw. Blaauw geverwde Drills vinden in superieure kwaliteit nu en dan à *f* 8,50 koopers. Blaauwe Salemporis zonder noteering en geheel verlaten. Oranje geverwde Calicots, Twills en Longcloths blijven te rekommandeeren. 5/4 Adrianopel Rood Katoen met zeer enorme voorraden en zonder de minste vraag, 4/4 en 6/4 tegen *f* 11, en 15,50 coulant te verkoopen. Van Gedrukte Katoenen hebben wij geene verandering te vermelden; goede soorten gaan langzamerhand van de hand doch het goede saisoen is geenszints daar. Van Weef- en Batick Goederen is geene enkele kist te plaatsen; de nu en dan gebodene prijzen zijn zoo laag dat men bruto niet meer dan de in Europa kostende prijzen zoude kunnen bedingen. Tjendies te plaatsen à *f* 23, Adrianopel Rood Enluminé Kinder Sarongs blijven te rekommandeeren, zoomede Adrianopel Enluminé Merinos en dito fond noir en violet. Lastings en Umbrelles blijven goed te plaatsen. Van Lakens en Broekenstof gaat hoegenaamd niets van de hand. Nolton en Wollen Dekens zonder vraag en prijzen zeer gedrukt. Tafel en Servetgoed, Dimits, Marseilles en Oogjesgoed voortdurend sterk overvoerd en ten eenemale onverkoopbaar. Zoowel Mule Twist als Adrianopel Rood Garen zonder de minste vraag; na het afloopen der paddi-oogst, zijnde over een paar maanden, verwachten wij daarin meer levendigheid.

Metalen. Zweedsch IJzer niet meer à *f* 12, te verkoopen; ook Engelsch IJzer is flaauwer. Bladkoper zonder voorraad, noch in de eerste noch in de tweede hand. In de laatste tijd is zeer veel voor de dubbeling van schepen afgegaan. Van plat is geen voorraad en bloklood wordt steeds op *f* 21, 50 gehouden. Voor Staal wordt *f* 14, gevraagd. IJzeren Spijkers blijven steeds even lusteloos.

Provisiën. Boter met nieuwe aanvoeren, zoodat daardoor de voortdurende flaauwe stemming niet is verbeterd. Kaas blijft gezocht even zoo als Hammen, Rolpens, Saucys en dergelijke provisiën. Groenten en vleeschen in blik zijn echter minder gewild, en dus moeijelijk te plaatsen. Meel blijft gezocht en zonder voorraad. Gezouten Vleesch en Spek zonder vraag, met groote voorraad, die vermeerderd is door eene in Australie onverkocht geblevene partij.

Dranken Fransche Vat- en Kistwijn blijft zeer gezocht. Rijn-, Champagne- en Madeira Wijnen zonder eenige vraag. Congac met vernieuwde aanvoeren en lager afgegeven. Bier zonder vraag. De positie van Genever is niet verbeterd; van Melbourn werden dezer dagen 3000 kelders aangevoerd. Azijn onverkoopbaar.

Verfwaren en Scheepsbenoodigdheden. Ankers en Kettingen niet dan voor dadelijke behoefte aan den man te brengen. Gekookte en Ongekookte Lijnolie à *f* 15,50 en *f* 16,50 te plaatsen. Loodwit verlaten. Menie blijft à *f* 7 en Spaansch Groen à *f* 0,95 gezocht. Zwartsel à *f* 1,50 afgedaan. Touwwerk met veel vraag, doch zonder voorraad, en koulant *f* 40 à *f* 42 te maken.

Diversen. Ledige Leggers van *f* 32 tot *f* 34, al naar kwaliteit, te plaatsen. Goenie en Linnen Zakken met meer vraag, Aardewerk blijft grif van de hand gaan. Glaswerk daarentegen onveranderd en prijzen gedrukt. Papier is in de geschikte soorten beter te plaatsen. Een goed gesorteerde factuur Fransche Schilderijen is ter uitzending aan te bevelen.

UITVOER. Arak. Reeds voor arrivement der mail van begin Februarij had dit artikel eene belangrijke rijzing ondergaan, zoodat toen reeds voor levering binnen 4 maanden, 200 leggers à *f* 60 waren afgedaan. Later is voor gelijke voorwaarden op levering *f* 70 geboden, doch nog verkochte partij [illegible] weder in koop [illegible] te vergeefs. Disponibele voorraad is er geene en alle stookers onder contract zijnde, zijn geene verkoopen met korte leveringstermijn weder tot stand te brengen.

Cassia Lignea. Hiervan had een aanvoer plaats van 600 kisten, die echter voor Holland bestemd zijn. Cassia vera. Geheel zonder aanvoeren en met zeer veel vraag, zoodat nieuwe aanvoeren verlangend worden te gemoet gezien.

Gum Elastiek. Met aanvoeren ten bedrage van p. m. 1300 picols, die eerst tot vorige prijzen werden genomen, terwijl later voor Frankrijk *f* 12, voor Lampong kwaliteit betaald werd; welke prijs men nog is besteedende niettegenstaande de minder gunstige berigten voor het artikel per laatste Mail ontvangen. Gum Dammer, hiervan werden 600 picols à *f* 35, genomen.

Buffel- en Koehuiden. Zonder afdoeningen bij gebrek van voorraad; de vraag voor Koehuiden blijft echter levendig.

Indigo. Na tot *f* 3,65 te zijn afgedaan, ondervond dit artikel weder eene rijzing, en werd met graagte *f* 380 besteed, tot welke prijs men nog koopende blijft.

Zwarte Peper. Slechts kleinigheden Lampong werden aangevoerd, en tot *f* 20, per picol verkocht; het artikel is gezocht Lange Peper en Cubeben beginnen nu weder nagenoeg in saizoen te komen; afdoeningen op levering hebben, zoo verre ons bekend is, niet plaats gehad. Witte Peper niet ter markt.

Rijst. Na eenige dagen voor de konsumptie ter plaatse tot *f* 185 à *f* 190 te zijn geklommen, hadden kleine aanvoeren plaats, waardoor prijzen eenigzints achteruit gingen. Intusschen is op eene merkbare daling vooreerst niet te rekenen, en werden afgedaan naar Holland 140 koyang blank Java tot *f* 160 en *f* 165. Tot deze prijzen is nog veel vraag, doch geene voorraad. De berigten omtrent het te velde staand Rijst-gewas zijn voor zoo verre Batavia en Buitenzorg betreft tamelijk gunstig; ook die uit andere residentien ontvangen zijn iets voordeeliger dan voor eene maand, doch is het in ieder geval zeker dat de oogst slechts laat disponibel zal zijn, en over het geheel genomen beneden eene middelmatige zal blijven. Hooge Rijst prijzen zijn dus nagenoeg niet zekerheid te verwachten.

Koffij. Ter plaatse zonder voorraad, doch werd te Samarang op levering reeds het een en ander gedaan, en wel eenige oogsten te zamen p. m. 9000 pic. gewoon Java Koffij tot *f* 28 per pic. betaalbaar, geheel vooruit renteloos voor zoo veel de tot ultimo Julij te leveren hoeveelheid betreft, en verder bij ontvangst. Nog werd afgedaan een oogst W. I. bereiding p. m. 3000 pic tot *f* 31,50 en eindelijk eene soort zeer mooi ordinair Java Koffij à *f* 29 voor den oogst van het loopende, en *f* 28 voor die van het volgende jaar beide betaalbaar bij de levering: deze oogst word op p. m. 1500 pic. jaarlijks geschat. Met inbegrip van vroeger reeds gealiseerde rekenen wij thans reeds 15000 picols particuliere Koffij uit de op hand zijnde oogst van de markt zijn genomen. De gehouden veiling van 46,450 picols Padang Koffij liep coulant af *f* 26,50 à *f* 29 gemiddeld *f* 27,30 per picol. De kooplust was zeer groot, en is de helft der ingekomen orders niet kunnen worden uitgevoerd, zoodat dan ook na de veiling eenige voor remise naar hier gekochte partijtjes met *f* 1 à *f* 1,50 boven de gemiddelde veilingsprijs werden van de hand gezet.

Suiker. Blijft zeer begeerd en voor dadelijke levering zou men schier iedere prijs willen aanleggen. Ter plaatse werden gedaan p. m. 5. 000 pics Cheribon Suiker tot *f* 14, voor N°. 16, meest door de houders in zich zelven, en 1500 pic. Jacatra Suiker in kleur gelijkstaande aan N°. 9/12 *f* 11, 37½ terwijl te Samarang en Soerabaija door houders in zich zelven werden geplaatst p. m. 2. 500 en 6. 000 picols respectivelijk tot *f* 14, en *f* 13, 50 voor N°. 16. Slechts kleinigheden kunnen nog uit den ouden oogst worden aangevoerd.

Het te wachten product trok dan ook zeer de attentie, en waren de omzettingen daarin hoogst belangrijk tot stijgende prijzen. Met inbegrip der vroeger reeds gealiseerde hoeveelheden schatten wij de plaats gehad hebbende verkoopen, zoowel met als zonder vooruitbetaling op te zamen 220,000 picols tot de prijzen van *f* 10,30 à *f* 12 met renteloos voorschot, en *f* 12,40 tot *f* 12,80 betaalbaar bij levering, alles voor N°. 16. Thans bestaat nog zeer veel vraag, doch planters zijn verder ongeneigd te realiseren: ter plaatse is nog eene oogst van p. m. 12,000 pic. op die conditie ter markt, die op *f* 13,25 N°. 16 wordt gehouden, en waarvoor reeds *f* 13 te vergeefs is geboden.

Billiton Tin. Hiervan zal binnen kort eene veiling plaats hebben, en is men op de afloop zeer gespannen.

Java Tabak. De nu afgeloopen oogst is zeer ruim en zal zoowel van gewone soort als van zoogenaamde Boeren Tabak wel ruim 3 millioen pond bijdragen. Voor de eerste is heden weinig attentie en zijn ons nog geene afdoeningen ter oore gekomen.

In de Wisselkoers is eenige variatie geweest. Nadat tot 103% was afgegeven, plaatste men later eenige kleine appoints tot 100 à 102%, doch het Gouvernement de tot 103% en daar beneden gedane aanvrage tot dien koers toegestaan hebbende, is thans dit cijfer als het juiste aan te nemen. Veel wissels zijn niet ter plaatse, doch de behoefte is ook zeer gering. Op Engeland zijn geene 30/d. zigt wissels ter markt, en plaatste men tot *f* 11,25 en *f* 11,50 op 6/m. dato. Op Singapore geene wissels verkrijgbaar, en bestaat daarvoor veel vraag.

Van Spetiën verminderde de voorraad aanzienlijk, en hoewel Hollandsche Guldens nog met ½% premie worden afgedaan, gelooven wij echter de koers ook daarvan spoedig zal rijzen. Van Dollars is geene voorraad meer ter plaatse en worden ze opgeruimd à *f* 2,77 *f* 2,80 voor Mexicaansche en *f* 2,88 à *f* 2,90 voor pilaar, de vraag is zeer groot. Hollandsche Tienguldenstukken tot *f* 10 à *f* 10,10 meer gezocht. Eng. Soverigns met *f* 11,50 voor behoefte betaald, thans houdt men op *f* 11,60. Ducaten (oude) tot *f* 7,25 met veel vraag.

AMSTERDAM, 13 Mei.

Overzigt der Week.

KOFFIJ. Blijft voortdurend zeer stil met genegene verkoopers. In veiling zijn aangeslagen den 26 dezer: 902 balen *Oost-Indische* Koffij, grootendeels *Triage*.

THEE zonder den minsten handel.

TABAK. In eene lustelooze stemming zonder omzettingen in de eerste hand.

SUIKER. *Ruwe*. Prijshoudend, terwijl zeilende partijen *Java* altijd nog tot *f* ¼ à ½ onder de Maart-prijzen te plaatsen zijn. — De sorteering der op 18 dezer te Rotterdam in veiling voorkomende 57,218 kranjangs Java Suiker wordt als volgt opgegeven: *Standart* Monster N° 6. 1472 kranjangs, N° 7 1689 kr., N° 8. 3100 kr., N° 9. 1230 kr., N° 10. 1514 kr., N° 11. 2841 kr., N° 12. 3556 kr., N° 13. 3369 kr., N° 14. 2781 kr., N° 15. 5392 kr., N° 16. 16841 kr., N° 17. 9342 kr., N° 18. 1788 kr., het overige gedeelte beschadigd. — In *Geraffineerd* voor *Uitvoer* worden nog enkele partijtjes *Crushed* voor dadelijke levering tot onze voorgaande noteering afgesloten. — In *Consumtie* zijn de prijzen onveranderd gebleven.

SPECERIJEN. *Noten*, *Foelij* en *Nagelen* zonder prijsverandering in eene gedrukte stemming.

RIJST. Blijft voor de Consumtie gevraagd, met genegen afgevers tot de bestaande prijzen.

GEDROOGDE FRUITEN blijven zonder noemenswaardige omzettingen onveranderd.

POTASCH gaat slechts bij kleinigheden tot vorige prijzen van de hand.

STERKE DRANKEN. *Arak* en *Rum* met weinig aftrek. — *Genever* 100 % eerste soort *f* 23½, tweede soort *f* 23. — *Moutwijn* 91 % *f* 18¼ pr. vat à kont.

METALEN. *Banca-Tin* tot *f* 73 afgegeven. — *Koper* zonder handel.

KATOEN. De omzettingen bestonden in deze week uit 125 pn. Noord-Amerikaansch en 40 pakken ingeslagen Surinaamsch, waarvoor lagere prijzen bedongen werden.

HENNEP met eenige handel tot vrij vaste prijzen.

WAS en HONIG gedrukt zonder omzet.

VETWAREN. *Talk* en *Smeer* gaat traag van de hand. — *Traan* zonder omzet. — *Ansjouisch* onveranderd. Van Nieuwe wordt slechts nog weinig aangebragt en laat zich over de vangst nog geen oordeel vellen.

GRAANMARKT.

Heden verkocht van Rogge 120, 121 ℔ nieuwe Odessa *f* 300, 304 bij groote partij.

MIDDELBURG, 11 Mei. Tarwe. Puike Zeeuwsche *f* 15 à *f* 14,75, mindere *f* 14,50 naar deugd; puike jarige Walcher-

sche f 15. 15,25, puike dito Nieuwe f 15,50 a 15, mindere soorten f 14,75 a 14,50. — Rogge. Puike Axelsche f 12,50; Noordbrabandsche f 11,75. — Gerst. Puike Winter f 7, dito Zomer enkeld f 6,25, meestal f 6 verkocht. — Walchersche Witteboonen f 13 tot 13,50; Dito Bruineboonen f 13,50 a 14; Dito Paardeboonen f 8, enkele monsters f 7,75; Walchersche Groene Erwten puike soort f 10,50 a 11, mindere f 10, groote dito f 10,50 a 11; Zeeuwsche Paardeboonen f 7,50; Duiveboonen f 8. — Koolzaad puike soort f 13,50. — Raap-Olie f 41. Patent-Olie f 43. Lijn-Olie f 42,50 pr. Vat. — Harde Lijn-Koeken f 11,50 de 104 stuks.

ANTWERPEN. 12 Mei. *Huiden.* Hiervan zijn in deze week verkocht 2000 stuks drooge en 2200 stuks gezouten Buenos-Ayros en Rio-Grande.

Suiker. Ruwe. Van Havana zijn 436 kisten verhandeld.

Rijst. Van Aracan zijn 500 balen gepeld en van Carolina 30 vaten verkocht.

LONDEN, 11 Mei. *Suiker. Ruwe* zonder noemenswaardige omzet.

Koffij. Native Ceylon wordt 44 s. voor goed ordinair gehouden, zonder handel.

Thee prijshoudend. — *Rijst.* Geene verkoopen zijn bekend geworden en de prijzen neigen tot achteruitgang.

Talk aanzienlijk lager. Petersburger 63 s. nominaal.

BORDEAUX, 9 Mei. *Voorloop.* 3/6 houdt zich op fr. 184.

Advertentiën.

GETROUWD: Mr. G. E. VOS DE WAEL
en
W. M. H. VAN ROMUNDE.

KAMPEN, 11 Mei 1854. (4010)

(4012) Bevallen van een' *ZOON*, E. M. THIER, PROST.

HARMELEN, 11 Mei 1854.

Eenige Kennisgeving.

(4011) Op den 12 Mei 1854, is te Ginneken voorspoedig bevallen van een' *ZOON*, M. T. OOMEN-DELHEZ.

Boekhandel van Gebr. Verhoeven, te 'sHertogenbosch.

VOORDEELIG AANBOD

VAN EENE SCHOONE VERZAMELING BOEKWERKEN NEDERLANDSCHEN STIJL EN ALLEN KERKELIJK GOEDGEKEURD.

(Geschikt zoo voor lektuur in huisgezinnen als voor prijzen.)

Christelijke Maand (de), of overdenkingen en gebeden op elken dag der maand, door J. M. SAILER, Bisschop van Germanicopolis, enz. . . . f 0.70

Gelukkig Jaar (het), geheiligd door de overweging der lessen en voorbeelden van de Heiligen, door den Abt LASAUSSE. . . . . f 1.00

Jezus aan het Kruis. Het boek der uitverkoornen, door pater J. P. DE SAINT-JURE. Uit het Fransch door J. L. F. DONKERS, R. Hz., Kath. Pr. . . f 0.80

Kersnacht (de), of teedere godvruchtigheid tot het Kind Jezus, door den H. Alph. de Liguori. f 0.50

Leven van den H. Aloysius van Gonzaga . . » 1.00

Leven van den H. Franciscus Xaverius. Met portr. » 0.50

Leven van den H. Ignatius van Loyola, door pater BOUHOURS . . . . f 1.00

Leven van den H. Theresia. Met portret . . » 0.50

Leven van den H. Vincentius à Paulo. Naar het Fransch van B. CAPEFIGUE, met 8 platen, 2 dln. in één band f 1.00

Liefde tot Jesus Christus (de) in oefening, door den H. Alph. de Liguori. Met portret . . f 0.50

Mijsterien of geheimen van den Rozenkrans, toegepast op de voornaamste Feestdagen door het jaar; door W. R. VAN ZEELAND. Met de H. Mis en Kruisweg f 0.65

Troost der H. Godsdienst in alle omstandigheden des levens, door een R. K. Pr. . . . f 0.40

Uitboezeming der Ziel tot haren God, door de H. THERESIA VAN JESUS. Naar het Fransch . f 0.20

Verrept, godvruchtige onderwijzingen op de bijzonderste plegtigheden van het H. Sacrament, op de HH. Harten en andere oefeningen tot de HH. Mijsteriën. (500 Bladz. in-12.) . . . . f 0.35

Ware Bruid van Jesus Christus (de), door den H. Alph. de Liguori, 2 Dln. in één band . . . . f 1.50

Ziel op den Calvarieberg (de), het lijden van Jesus Christus overwegende, enz. . . . . f 0.40

Goddelijk Kind Jesus (het). Een gebedenboekje met plaatjes, in geïllustreerd bandje en koker, 5 Exemplaren. — 30 c. . . . . f 1.50

f 12.50

De geheele verzameling VIJF GULDEN.

Aan denzelfden prijs verkrijgbaar bij hunne gewone Correspondenten. (4000)

(4004) Ter Boekdrukkerij van JOSUÉ WITZ, te Arnhem, is van de pers gekomen en aan HH. Inteekenaren verzonden, de 6de Aflevering, 2de Jaarg. van de *Bibliothek für Geschichte, Philosophie und Theologie:*

Die Reformation, ihre innere Entwicklung und ihre Wirkungen in Umfange des Lutherischen Bekenntnisses. Von J. DÖLLINGER. Erster Band. 2te Aufl. 2tes Stück.

Ligt ter perse:

Das Leben der seligsten Jungfrau und Gottesmutter Maria. Zu Lehr und Erbauung für Frauen und Jungfrauen. Von Dr. JOHANN BAPTIST HIRSCHER. Mit Erzbischöflicher Approbation.

Tevens ziet het licht en is bereids aan de respectieve Inteekenaren op de *Uitspannings-Lectuur, toegewijd aan wetenschap, kunst en smaak*, verzonden als 2de Aflevering van den 2den Jaargang:

Oostersche Brieven van JOSEPH SCHIFERLE, katholiek pastoor uit het bisdom van Augsburg. — Verhaal zijner reis naar Palestina in het jaar 1851. Eerste Deel.

Ligt ter perse om zoo spoedig mogelijk te volgen:

Geschiedverhaal der geloofsvervolging en marteling in Engeland, door priesters en leeken van beide kunne, sedert 1577 tot 1684, ondergaan. Door RICHARD CHALLONER, bisschop van Debra enzv. Tweede en laatste Deel.

Ziet mede het licht:

I. **Levensschetsen** van de zalige paters JOANNES DE BRITTO, Martelaar van Madura, en ANDREAS BOBOLA, Martelaar van Polen; beiden Priesters-missionarissen der Societeit van Jesus.

Kerkelijk goedgekeurd. In kl. 8°. 61 bldz. Prijs: 20 cents.

Dit werkje wordt niet algemeen in commissie verzonden, maar is verkrijgbaar gesteld bij de navolgende Boekhandelaars: *Amsterdam*, Beerendonk, de Haas, van Langenhuysen, Lenfring en Zweers. *Culenborg*, J. Elbers. *'s Gravenhage*, Gebrs. van Langenhuysen. *'s Hertogenbosch*, Gebr. Verhoeven. *Leiden*, J. W. van Leeuwen en G. J. van Leeuwen. *Maastricht*, van Osch-America. *Nijmegen*, Kloosterman en C. Pothast. *Ravenstein*, v. d. Heuvel. *Rotterdam*, P. T. Braam. *Utrecht*, van Rossum.

II. **Nieuwe Handleiding** tot de Geschiedenis der Nederlanden, ten gebruike bij het middelbaar onderwijs A. M. D. G.

In kl. 8vo 162 bladz. Prijs: 35 cents.

PARIJSCHE BLOEMEN-MAGAZIJN

A. PERRIN EN C^IE^.

Fabriek te *Parijs* 225 Rue St. Dénis.) (Dépôt te *Amsterdam* 391 Oude Leliestraat.

Was ons MAGAZIJN reeds gunstig bekend, wij durven dit jaar zeggen, dat men [illegible] zelf geen grootere keus en lagere prijzen zou vinden. *Winkeliers* hebben alle voordeel zich bij ons te adresseren, terwijl voor degenen, welke buiten de stad wonen, bloemen ter *bezigtiging* worden gezonden. *Wij verkoopen* niets anders dan bloemen, maar ook is geen artikel dit vak betreffende, of het is bij ons in quantiteit te vinden, als:

Batist, Gaas, Stroo, Satijn, Zilver, Gitte, Krip **BLOEMEN** voor Hoeden, Mutsen en om te kappen. **Bruid-** en Jongejufvrouwen Kapsels, Guirlandes, enz. Losse Bloemen en gemaakte Bouquetten voor vazen, Mandjes met bloemen of vruchten. **Altaar-Bouquetten**, Arbusten, Lelien, Kransen, Slingers enz. voor **Roomsche Kerken.** Immortelles, Laurier- en Eikenkransen en alle soorten van Bloemen *om te versieren*, ter gelegenheid van feesten (in koop en huur). **Assortiment** van al wat noodig is om Bloemen te maken.

Volgens de laatste Modellen worden bij ons alle stoffen voor Mutsen, Kleedjes, Mantilles, als ook fluweele Bladen, Noppen en Sterren *uitgeslagen.* (3866)

PRIJS-COURANT DER WIJNEN VAN J. B. L. PICENI.

BIJ HET ANKER EN DE FLESCH.

STERKEN DRANK, LIKEUREN, ENGELSCHE EN BEIJERSCHE BIEREN ENZ.

hieronder vermeld, te bekomen in den kelder op de hoek Kolk en N. Z. Voorburwal, N. 47 en 364.

Lands- en Stads.Imposten (Januarij 1854) zijn in de Prijzen begrepen.

ALLES TEGEN CONTANTE BETALING ZONDER KORTING.

ROODE BORDEAUX WIJNEN.

	Ank.	Flesch
Medoc zonder lak	f 22	f 0.55
„ zwart „	- 24	- 0.60
„ groen „	- 26	- 0.65
„ rood „	- 28	- 0.70
*St. Esèphe	- 32	- 0.80
St. Julien Côte Roti etc.	- 36	- 0.90
Lynch Pauillac et Labarde	- 40	- 1.00
Pommier Agassac	- 44	- 1.10
Villeneuve de Cantemerle	- 44	- 1.10
Château des 3 Moulins etc.	- 50	- 1.25
Barton Langoa St. Julien	- 60	- 1.50
Château Laffitte	- 80	- 2.00
„ Cantenac	- 84	- 2.10
„ Margaux	- —	- 3.00
*WITTE BORDEAUX.	- 38	- 0.95
Ermitage	- 54	- 1.40
Cornas	- 40	- 1.00

BOURGOGNE WIJNEN.

	Ank.	Flesch
Beaune	f 50	f 1.25
Pomard.	- 68	- 1.70
Volnay.	- 72	- 1.80
Nuits	- 90	- 2.25

	Ank.	Flesch.
Chambertin	f —	f 2.60
Chabli blanc vieux.	- 44	- 1.10
*Witte Wijn A.	- 20	- 0.50
* „ „ B.	- 30	- 0.75
* „ Bergerac	- 44	- 1.10
*Witte Graves.	- 36	- 0.90
* „ Sauterne	- 36	- 0.90
* „ Musc. Frontignan	- 52	- 1.30
Champagne	- —	- 1.90
„ Mouss 1re qté	- —	- 2.10
„ qté Supe blanc	- —	- 2.25
„ „ „ „	- —	- 2.50
* „ „ „ „	- —	- 3.00
*Port à Port vieux	- 60	- 1.50
* „ „ „	- 72	- 1.80
* „ „ „	- 84	- 2,10
*Xeres of sherry.	- 44	- 1.10
* „ „	- 50	- 1.25
*Tenerif.	- 40	- 1.00
*Madera A.	- 44	- 1.10
* „ B.	- 50	- 1.25
*Dry Madera C.	- 60	- 1.50
* „ „ D.	- 70	- 1.75
* „ „ [illegible]	- 84	- 2.10

	Ank.	Flesch.
*Spaansche Wijn	f 50	f 1.25
* „ „	- 60	- 1.50
*Malaga 1re qté	- 44	- 1.10
* „ „	- 50	- 1.25
* „ „	- 60	- 1.50
*Constantia.	- —	- 4.00
*Tintwijn	- —	- 4.00
KRUIDEWIJN.	- 36	- 0.90
Moselwijn	- 32	- 0.80
Bodenheimer Rhijnwijn	- 30	- 0.75
Laubenheimer „	- 30	- 0.75
* 1846 „	- 32	- 0.80
*Niersteiner „	- 36	- 0.90
*Rudesheimer Rhijnwijn	f 40	f 1.00
Scharlachberger „	- 40	- 1.00
Marcobrunr. en Hochheimr.	- 50	- 1.25
Liebfraumilch	- 60	- 1.50
Geisenheimer	- 60	- 1.50
Rauenthr. Bergwr.	- 84	- 2.10
Rudeshr. „	- 84	- 2.10
Johannesberger	- —	- 3.00
Steiberger Cabinetwijn	- —	- 4.00
*Cognac Brandewijn A.	- —	- 1.10
* „ „ B.	- —	- 1.25
* „ „ oude C.	- —	- 1.50

	Ank.	Flesch.
* „ „ heel oude D.	f —	f 2.25
*Witte Fransche Bwijn A.	- —	- 0.70
* „ Barcelona „ B.	- —	- 0.80
* „ „ „ C.	- —	- 0.90
*Voorloop van „ of 3/6	- —	- 1.50
*Armagnac „	- —	- 1.00
*Jamaica Rum en O.I. Arac	- —	- 1.20
*Sir. de Punsch van Rum	- —	- 1.15
* „ „ „ Arak	- —	- 1.25
* „ „ „ Rum	- —	- 1.35
* „ „ „	- —	- 1.45
*[illegible] Siroop.	- —	- 1.40
*[illegible]	- —	- 0.30
*Limonade.	- —	- 0.90
*Extr. d'Absint Suisse	- —	- 1.70
*Kirschenwasser	- —	- 1.65
Sup. fijn Genua Olie	- —	- 0.90
Bordeaux Azijn	- —	- 0.30
Wijn Azijn	- —	- 0.20
*Beste Genever	- —	- 0.55
*Nieuwe Bessen	- —	- 0.55
*Citroenbitter	- —	- 0.65
*Maag Elixer beste kwalt.	- —	- 0.90
*Hallo Helva. (of gr. bitt.)	- —	- 0.70
Bisschop Essenz, 't flesje		0.30

ENGELSCHE BIEREN.

	Ank.	Flesch.
*Schotsch Ale.	f —	f 0.65
[illegible]	- —	- 0.60
Lond. Port.	- —	- 0.50
BEIJERSCH BIER	- —	- 0.30
*Jopenbier.	- —	- 1.30
Hollandsch	- —	- 0.15
Gember	- —	- 0.15

FIJNE FRANSCHE LIKEUREN.

*Double Anisette Rouge et Blanc, Curaçao, Persiko, Eau d'Or, Eau d'Argent, Parf. Amour, Crême de Vanille, [illegible], Cr. de Noyaux, f 1.50.

Cr. de Kirsch, extra [illegible] f 1.50 per Flesch.

DOUBLE LIKEUREN.

*Persico, Curaçao, Anisette, Framboisen, Peperment, Nagelen, Guldewater, etc. à f 1.10 per Flesch.

ORDINAIRE LIKEUREN.

*Witte en Roode Schillen, Anijs, Lawas, Carrewij, Borstwater à 75 cts. per Flesch. Cardemon à 80 en Bessensap à 35 cts. per Flesch.

BEMERKINGEN. Het bovenstaande alles verimpost en gebotteld op Flesschen zijnde, zoo kan het verlangde direkt *franco* aan huis bezorgd worden. Voor buiten Amsterdam zijn de Prijzen f 4 per anker minder, vrij aan boord. (NB de Flesschen [illegible] de halve Flesschen à 2½ Ct. per stuk Empait berekend, en ook weder in betaling aangenomen.) Per anker op ½ Fl. met 5% verhooging. — De met * vermelden artikelen zijn ook bij enkele halve Flesschen voor de juiste helft verkrijgbaar.

NB. Alle verdere onkosten van Brievenporten, Vracht van Retourzendingen van Manden en Flesschen etc., komen ten laste van Committenten, welke tevens herinnerd worden dat de betaling à Contant geschieden moet, of dat de schippers etc. de gelden de eerstvolgende reis mede brengen, zoo het niet betaald is bij het ontvangen aan boord, hetwelk het verkieslijkst is.

PS. De Kelders zijn open van des morgens 7 tot des Avonds 11 uren. Voor en na dien tijd vervoege men zich aan het Woonhuis en Slijterij [boven den kelder, N°. 47, alwaar de Prijscourant *gratis* te bekomen is.

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.